

No 1.

Mahjas Weefis

Ar pascha wifuschehliga augsta Keisara weheschanu.

29. gada-

gahjums.

Maksa ar peesufstichanu par pasti:
 Ar Peelikumu: par gadu 2 r. 35 L.
 bef Peelikuma: par gadu 1 " 60 "
 Ar Peelikumu: par 1/2 gadu 1 " 25 "
 bef Peelikuma: par 1/2 gadu " 85 "

Maksa bef peesufstichanas Rigā:
 Ar Peelikumu: par gadu 1 r. 75 L.
 bef Peelikuma: par gadu 1 " " "
 Ar Peelikumu: par 1/2 gadu " 90 "
 bef Peelikuma: par 1/2 gadu " 55 "

Mahjas Weefis isnahk weentreis pa nedetu.

Mahjas Weefis teel isdotis festdeenahm
 no plkst. 10 jahstet.

Maksa par flubinaschanu:
 par weenas slejas smalku ralfstu (P-ti)-
 rindu, jeb to weetu, lo tahda riuda eenem,
 maksa 8 lap.

Rebalzija un espedizija Rigā,
 Ernst Plates biltschu- un grahmatu-bru-
 latawa un burtu-lectuwe pee Pehtera
 basnizas.

Wehlejumis Mahjas Weefim us jaunuu gadu.

Sweits jaunais gads! Tu atnahzis jaw esi?
 Tad wezais sawu gaitu nobeidzis?
 Birms apstatanees, ko tu tarba nesi,
 Lai luhkojam, ka wezais waldijis.
 Kas labs, kas slihts ir wina laikā bijis,
 Tē peemineschu ihfā pahrskatā,
 Lai jaunais dsird, ko wezais isdarijis
 Un kà nu winam labat' jadara.

Gan jaunajee arween jo gudri scheetahs
 Par wezajem: tak tas ir pahrdroschi.
 Ja tee ar' labat' sina daschas leetas,
 Wispahr tak truhkst teem peedsihwojumi.
 Tad jaunais gads, ja gribi strahdat kreetni,
 Nahz lihds un apluhkofim wezajo,
 Kur strahdaj's winsch kà wihrs, kas noder leeti,
 Kur atkal ne-eewehrojis it neko.

To labu, ko winsch laudim fagahdajis,
 To peenemi un tahkat' weizini;
 Bet kur winsch naw pa ihsto zetu gahjis,
 Tur apstataees un dari labaki.
 Us preeksch', us preekschu wajag' tikli dsihtees
 Iwreenam, kas grib dsihwot pasaulē.
 Kaut brihscham buhs ar pretestibahm trihtees,
 Tak jazihnahs, ka laimi (slawu) nesaude.

Raug, seemas mehneschds, laiks labs gan bija,
 Ka wisur braukt un strahdat wareja.
 Sneegs krita gan, gan ar' pa brihscham lija;
 Bahrgs fals un wehjsch pa dauds wis nebija.
 Ka jaunais gads, tu tahdu seemu dofi,
 Tad mehs neweens par tewi nebrehksim.
 Tu brihscham wehl to preeku peedsihwost,
 Ka tew par daschu deenu flawesim.

Bet pawafaris bija, kahds nu bija;
 Papreeksch gan filts, pehz dsjestrīs, apmahzees.
 Pa brihscham ar' gandrihs pa dauds jaw lija;
 Tak wareja puslihds wehl ishtitees.
 Pa saufahm krumu plawahm sahle auga,
 Bet lejās aukstums, flapjums maitaja.
 Tas schogad' pahrlabot tew jarauga,
 Dod pawafari wairak siltuma.

Bet wafarā, raug', wezais gads tad bija
 Bahr mehru debefs logus atwehris,
 Tā ka gandrihs il deenas leetus lija,
 Wispahr bij semes wirfus ismirzis.
 Ne labiba pareisi peebreest spehja,
 Pawisam seens us plawahm sapuwa.
 Tas laik' un darbus waren aistaweja,
 Neko it labu fanemt nespehja.

Un rudenis, waj tas gan labaks bija?

Gan mas! Un ja ar' katra deenina,
 Tak dauds un stipri leetus nenolija,
 Tas labibai dauds shahdes darija.
 Nej to kaut kad it fausu sawahkt spehja,
 Un famirkluschu kà war isschahmet?
 Ar maschinu lab' iskult newareja,
 Un flapja semē bija rudsus seht!

Nebuht schis muhschigs leetus ne-apstahjahs,
 Jo lija lihds pat wehlam rudenam.
 Ar kartupeleem wifai slihti klahjahs,
 Tee sapuwa, nedj nonemt dabujam.
 Tu jaunais gads, ja negribi buht naika,
 Tad tahdu wafaru wairs nebodi;
 Dod faul' un leet', kà wajag' katra laikā,
 Lai schkirahs darbs, lai augli pilnigi.

Tahds wezais gads bij sawā dabas darbā;
 Bet politiskā kahds winsch turejees?
 Tē winam buhs daschs selta glihtums tarbā,
 Bet ar' daschs ruhktums schur tur eewilzees.
 Tas glihtums bij tee kroneschanas swehtki,
 Ko swineja par godu Keisareem.
 Ak, tee mums bij tik mihti, dahrgi, swehti,
 Ka paliks peeminā us augumeem.

Wehl buhtu dauds ar jaunuu gadu tehrset,
 Scho, to wehl wezā gadā usrahdit;
 Bet netihk wifu preekschā zelt un behrset;
 Gan jaunais pratihš wifu eegrosit.
 Bet darba tam papilnam wisur krahjahs,
 Wiswairak pee teem maseem gruntneekem,
 Kas schinis gaddš eepirkuschy mahjas,
 Ka zaur jel nahk, kaut suhreem publineem.

Us runahm schahdahm wezs un jauns gads, abi
 It godam atbild: mehs neko; bet Tas,
 Kas wifu radij's, walda gudri, labi,
 Mums gadus dod, kà winam patihkshs.
 Kas winam klaus' un dodahs usizigi,
 Teem labu dara Deews, ko daridams.
 Ja daschi gadi naw ar' isdewigi,
 Tas Deewa darbs, un winsch ir peeluhdsams!

Un Mahjas Weef', kad jaunā gadā fahzi
 Tu atkal staigat, kà jaw staigajis,
 Tas gods ir Tew, ka Tu tahds meerigs nahzi
 Un ne-esi ar beedreem strihdeklis.
 Bet sinams, kur no preiineeka redsi,
 Ka usbruhk muhsu tautai netaisni,
 Tur to ar klušu zeeschan' ne-apsedsi,
 Bet pateesibu taisni peerahdi.

E. D.

Telegrafa sinas.

Walmceerā, 28. dez. Schodeen Olinu meschā noschahwa 8 breechus un 1 stirnu. Nihht pehbigā medibas deena. Wakarā leelknafs Wladimirs no Olinu meschkunga muischas dosees atpakat us Peterburgu.

Londonā, 28. dez. Is Hanojas 28. dez. sino, ka tur notizis breefmigs pulwera sprah-dseens, pee lam diwi Franzuschu baterijas gandrifs pa wisam isnihzinatas, weens artilerists nosifts un trihs eewainoti. Tani paschā deenā 2000 Anameeschi usbruka labi apzeetinatai, no 50 kuzu saldteem apsar-gatai fkanstei. Pehz wairaf stundu ilgās kaujas, Anameeschi atkaphahs, pasaudejuschī lihds 100 karotaju.

Romā, 28. dez. Us Wiktora Emanuela peeminas fwehtkeem lihds 12,000 fwehtzē-neeku eeradufchees. Pehniina familija apmē-leja fchoriht jaunō panteonu un notureja pahstarus pee Wiktora Emanuela fahrka (kas pirmais panteonā noguldots). Tuhlit pehz tam eeradahs kahds 25,000 perfomu leels, no senatoreem un tautas deputateem wadits gabjeens ar karogeem un nolika wainagus us kapa.

Peterburgā, 29. dez. „Journal de St. Petersbourg“ wehsta, Giers'a zelojums us Wihi galigi nolemts. Zelojums noteekot us Austrijas Keisara wehleschanos, kas lizis to isteikt zaur Kreewijas fuhtrni knasu Bobanow-Rostowski. — Kā dsirdams, no jauna gada fahlschotees fabrikās behrnu darbinaschanas pahraudfiba no waldivas pufes. — Scho-deen schē 11 grahdū aufstums.

Gesichemes sinas.

Is nesen isdotā Nigas pilsehtas 1881. gada rehkenu pahrstata redsams, ka tani gadā Nigas pilsehta un korporazijas zaur toreifejo eelschleetu ministeri grafa Ignatjewu eefneegufchas kopigu no pilsehtas galwas R. Būngnera un wezala birgermeistara G. Hollandera parakstitū luhgschanas rakstu Keisara Majeftetei, wispadewigi luhgdami Nigas priwilegiju apstiprinaschanas, ka tas pee ikreifeja waldivas pahrgrosijuma mehds notikt. Galā peefihmets „Us scho wispadewigu luhgumu lihds schim atbilde naw dabuta.“

Kreewu literariskā puljinā, kas nodarbojabs ar sinatniskēem jautajumeem un Kreewu literaturas kopschamu, pagahjuscho zeturtdeenu, kā „Nisch. Westn.“ stahsta, B. A. Meh kgs plaschi pahrspreedis jautajumu par to, no kahdas tautas zehlees tā fauktahs Latweeschu Indriksis, slawenais Baltijas fenatnes kronists. Par Latweeschu Indriksa tautibu Baltijas fenatnes pehtitaji fawā starpā naw weenis prahtis. Weeni (Grubers, Hansens, Gadebuschs u. z.) tura Indriks par dsimuschu Latweeti; otri (Jordans, Gildebrandts, Pabsts u. z.) turpreti tura winu par Wahzeeti, kas til bijis par mahzitaju pee Jmeres jeb Sedes Latweescheem. Meh kungs, wifas no pehtitajeem isteiktahs domas smalki pahrsijajis, nahzis pee gala spreeduma, ka kronists Indriksis pehz dsimuma bijis Latweetis; scho sawu spreedumu Meh kungs jo gaischi aprahdbijis is paschas Indriksa kronikas.

Schnabu pahrdoschana. „Nig. Ztga“ sino, ka atkauja, isdot fihmes preeksch faldū schnabu pahrdoschanas glahsehū par paseminatahm zenahm restorazijas, schē jaw dabuta un ka tahdas fihmes Nigai, kā ari zitahm Widse-

mes pilsehtahm us gadu dabujamas par 100 rubl., tur fenaf wajadsēja maksat 500 un 350 rbl.

Jelgawā sagti, kā rahdahs, toti manigi un drofchi. „Mit. Ztga“ wismasaf sino, ka pehdejā laikā dauds namu durwim nosfruhweti uu nosagti mifina klinfi, bet wainigos newarot useet. Bes tam ahrpus pilsehtas useets masf skapits, uslaufs un islaupits. Par skapja ihpafschneeku israhdijses kahds strahdneeks is Katolu eelas.

Jelgawas „Latweeschu Awischu“ leetā. „Balt. Wehstnesi“ atrodam schahdu rakstu: Lutertizigeem mahzitajeem Kursēmē un pa dalai Widsemē schinis deenās peefuhtrits kahds Wahzu walodā farakstits drukats zirkulars Jelgawas „Latweeschu Awischu“ leetā. Zirkulars parakstits no kahda Th. Neander kunga. Tā ka schai leetai wispahriga intrese, tad mehš gribam eepafihstinat muhsu lasitajus ar zirkulara faturu.

Zirkulars parakstits: „Die Redaction der „Latw. Awises“ Th. Neander.“ No tam buhtu jadomā, ka Th. Neander kungs buhs awises jaunais redaktors; bet is zirkulara fatura dabonam sinat, ka tā naw. Th. Neander kgs pasino, ka winsch klaji newalkafschot redaktora tituli, bet til fhepeni buhschot awises augstakais waditajs. Kas buhs lapas ofizielais redaktors waj kas par tahdu drukas leetu wispahrwaldei stahdits preekschā, par to zirkularā naw ne kas minets. Laikam tas buhs Jelgawas Wahzu grahmatu tirgotajs Besthorn kgs, kā awises jaw sinojuschas, jo zirkularā beigās wif, kas grib pee awises lihds strahdat, teel usfajzinari, fuhtrit sawus rakstus us Besthorna grahmatu tirgotawu Jelgawā. Th. Neander kgs, kā zirkularā sinots, par lapas augstako waditaju apstiprinats no Kursemes riterfchafetes komitejas un tā fauktahs „Latweeschu draugu beedribas.“

Zirkulara noluhks ir, uslubgt wifus lutertizigos mahzitajus Latwijā par lihdsstrahdneekēem pee „Latweeschu Awisehm.“ Scha luhguma zehlons ir draudofschahs breefmas, ka lapa ne-apstahtos deht abonentu truhkuma. Tē mehš tagad pirmo reisi redsam no „Latweeschu Awischu“ redakzijas pufes apstiprinatu to, kas Latweeschu awischneezibas pasinejeem jaw fen bij sinams, bet kas lihds schim ar leelako drofchibu no minetas lapas redakzijas pufes tifa noleegts. Th. Neander kungs ihst un klaji issaka, ka Jelgawas „Latw. Awises“ pehdejds gaddis pasaudejuschas abonentus pa tuhftofcheem, un ka awises uftureschana ne-efot wairs eefpeh-jama, ja wif mahzitaji nenahlschot palihgā. Schim brihscham awisei, tā Th. Neander kgs faka, wehl esot kahdi 2500 lasitaju, bet esot jabihstahs, ka ari fchee nepahreetu pretineeku, Jaunlatweeschu, lehgeri. (Wimms te japeefihme, ka Th. Neander kgs fargahs fazit, Jelgawas „Latw. Awisehm“ wehl esot 2500 „abonentu.“ Winsch faka „lasitaju,“ kura pulkā sinams atrodahs ari tee, kas dabuja awisi peefuhtritu bes maksas.) Zirkulars gan nepagehr, ka mahzitaji peepalihdsetu ar naudū pee lapas uftureschanas, bet til lihds, lai peefuhtrit awisei bes maksas pagehreschanas labus rakstus, tā ka wina waretu pahrspeht Jaunlatweeschu lapas, kuru konkurenze schim brihscham esot nospeedufe „Latw. Awises“.

Lai palihdsfilds luhgums daritu dsitaku eespaidu, Th. Neander kgs usrahda, kahds leels fwars esot minetas Jelgawas lapas uftureschana. Schi lapa, tā Th. Neander kgs faka, esot weenigā un pehbigā drukas bals, kas eedroschinajotees Latweeschu tautas preekschā atskanet preeksch godbihjibas, paklaufibas, taisnibas, tijibas gara, mehrenibas, apdomibas, meera un **padewibas pret Semes-Zehwu** (Loyalität)! Schahs lapas apstahschanahs tadeht apfihmeschot muhsu lauzineeku atfazischanos no semes konserwatiweem elementeem. Tad tautā ne-atradisshot wairs ne kahdas zitas politifstas domas, kā til tahs, kas peekriht apgahschanai.

Lihds schim, tā zirkulars isskaidro, „Latweeschu Awisehm“ darbs bijis gruhts. Winu usdewums esot bijis, peldet pret laika straumi, waj usrahdit schai straumei zitu zebu. Un tas esot gruhti, it ihpafchi eewehrojot, ka Jaunlatweeschu lapas dsenotees pehz tautas peekrischanas. Tahsak „Latw. Awisehm“ zihniensch esot gruhts zaur to, ka winas leetojot til **fibrus** lihdsfilds, turpretim Jaunlatweeschu lapas leetojot wisadus eerotfchus. Bet „ar Deewa palihdsfibu“ wareschot pahrwaret wifus schlehrstus. Par apmee-riņajumu, ka draudofcho breefmu pahrwareschana pateest eefpehjama, zirkulars apgalwo, ka Jelgawas „Latw. Awischu“ apgahdataju un winu draugu gara spehki esot pahr Jaunlatweeschu gara spehkeem „besgaligi pah-raki“ (!?).

Tahds ir ihfumā zirkulara faturš.

Is nupat pasneegta raksta redsams, ka „Latweeschu Awises“ pehdejds gaddis pasau-dejuschas abonentus pa tuhftofcheem un ka awises uftureschana ne-efot wairs eefpeh-jama, ja wif mahzitaji nenahlschot palihgā. Schim brihscham awisei wehl esot kahdi 2500 lasitaju, bet esot jabihstahs, ka ari fchee nepahreetu pretineeku, Jaunlatweeschu, lehgeri.

Par to neweens muhsu buhschanas pasinejs neschaubijahs, ka „Latweeschu Awises“, Latweeschu tautifkos zenteenus ne-eewehrodamas, arweenu wairaf pasaudehs lasitajus. To ari issazijahm pehrnā gada „Mahjas Weefa“ 11. numurā, fazidami:

„Wifu, ko schini raksta par „Latweeschu Awisehm“ farakstijuschī, kopā sanemdami, nahkam pee gala spreeduma, ka „Latweeschu Awises“ (wismasakais sem Schulza, Sakranowitscha un Weides redakzijas) naw strahdajuschas Latweeschu tautifkā garā, naw Latweeschu tautifkais laikraksts un schis spreedums naw muhsu paschu isgudrots, bet atbalstahs us zitu Latweeschu laikrakstu spreedumeem, kas (proti laikraksti) no wairaf atihstiteem Latweescheem jo leelā skaitli teel lasiti; schis spreedums, tā fakot, atbalstahs us to Latweeschu tautas daku, kas jo wairaf fajehgufe sawu tautas usdewumu, sawus tautifkos zenteenus. Na mums Latweescheem teescham tahdi tautifkā sinā atihstitee laikrakstu lasitaji, to redsejahm pee „Latweeschu tautas beedra“ lasitajeem, kas no „Latw. t. beedra“ atrahwahs, til lihds tee bij atfinuschī, ka schis laikraksts nestrahda tautas garā un labumā. „Waj „Latw. t. beedra“ likteni eewehrot nedereu ari „Latweeschu Awisehm?“ Ari „Latw. Awischu“ lasitaji ar

laiku waretu fahst atjehgtees fawa tautas ufdewuma, fawu tautisko zenteemu."

Schos wahrduš pehrnâ gadâ „Mahjas Weefis“ atgahdinaja „Latweeschu Awifehm“, tomehr schis draudfigais padoms naw nefa lihdsjeis.

Uf augſcham mineto zirkulara rakſtu ſihmejotees „B. W.“ faka: „Jaw lihds ſchim minetai lapai (proti „Latw. Aw.“) bijuſchi tâ fakot Moſuſ un praweeſchi, proti il gaduſ tilpat redakziju, kâ Latweeſchu draugu beedribas preekſchneeziba luhgtin luhdſa, lai mahzitaji palihdsot zelt un iſplatit lapu. Un tomehr taſ naw lihdsjeis, jo zil jaukuſ wahrduſ ari nerunatu, katrs daudſmaſ fa-pratigſ wihrſ bija pahrlleezinatſ, ka ſchai naw nekahdaſ nahkamibaſ, un ka nekahdi puhlini to neſpehji glahbt no nihlſchanaſ. Œchi fajehga attureja katru wairak apdahwinatu wihru no nopeetnaſ lihdsſtrahdibaſ. Un ja redakzijaſ un Latweeſchu draugu beedribas preekſchneezibaſ paſtahwigeew luhgumi neſpehja fatrihzinat mineto pahrlleezinaſchanoſ, tad taſ ne-iſdoſeeſ ari Th. Neander kga zirkularam.

Zirkulara rakſtitajaſ gan meklê apmeerinat luhgtoſ lihdsſtrahdneekuſ ar aiſrahdiſumu uſ „Latweeſchu Awifehm“ apgahdataju leeliſkeem gara ſpehkeem un zeramo Deewa palihdsibu. Par leeliſkeem gara ſpehkeem mums jaſaka: ja tahdi muhſu pretineekeem ir, kadeht tee tad lihds ſchim naw parahdiſuſcheeſ. „Latweeſchu Awifehm“ apgahdataji, kaſ arweenu bijuſchi mahzitaji un draugi, taſ ſinaja hauſli, ka nellahjaſ liſt fawu eedeſſinato ſwezi apakſch puhra, bet ka ta jaleek uſ lukturi, kur ta wiſeem ſpihd, kaſ namâ."

„Wejâ Lawiſe meklê bruhthann.“ Sem ſchahda wirſrakſta mums pee tahm wehſtim, kaſ muhſu laſtajeem jaw ſinamaſ par nodomateem pahrgroſſjumeem „Latweeſchu Awifehm“ redakzija, wehl peenahl ſchahdaſ ſinaſ: Bielenſtein kga patſ aiſbrauziſ pee ſkolotaja Spietſ kga, mehginajiſ wimu peerunat, lai taſſchu uſnemoteeſ „Latw. Aw.“ redakzijaſ darbuſ. Bet Spietſ kga, kâ jaw wehſtitſ, ſcho peedahwajumu atraidijiſ. Tapat Bielenſteina kga welti uſaizinaſiſ, waj ari liziſ uſaizinat, daſchuſ zituſ ſkolotajuſ, kâ p. p. Jelawâ, tâ ka beidſot nekaſ wairak ne-atli-zeeſ ko darit, kâ kerteekſ pee beidſama lihdsſekta: liſt apſtipinat tâ ſauzamu wahrda-redaktoru, — jo preſeſ wirſwaldei, kâ man no droſchâſ puſeſ fajitiſ, par „Latw. Awifehm“ redaktoru nupat ſtahditiſ preekſchâ Jelgawaſ grahmata pahrdotawaſ ihpaſchneekſ Beſthorna kga, ahſemneekſ (Wahzeetiſ), kaſ latwiſki nemaſ neprot. (B. W.)

Jann-Roſe, preekſch ſeemaſ-ſwehtkeem. Œchiſ gads tuwojaſ fawam galam. Ari taſ drihſ buhſ nogahjiſ pee ziteem pagahjuſcheem gadeem. Ko taſ mums nefa, to ſinam, bet ko nahkoſchâiſ gads atneſiſ, taſ mums ir wehl noſlehtſ. Œchi pagahjuſe wafara wiſpahriſi fakot bija augliga. Pagahjuſchee gadi bija ne-augligaki, tadeht deeſgan gruhta zaurtiſchana bija. Œchiniſ gadâ nu gan daſchſ labſ fawaſ kaites kreetni padſeedinat, ja muhſu laukuſ wafaraſ-ſwehtkôſ kruſa un leelee uhdeni nebuhtu pateh-rejuſchi. Tomehr waram pateiſteeſ par to paſchu, kaſ iſaudſiſ. Pagahjuſchâſ wafaraſ pa leelakai dakai bija ſauſaſ, par to atkal ſchi bija jo ſlapja, ihpaſchi kad ſeekſ bija ſawahkamſ, tadeht to nedabujam tiſ labu,

kâ labâ ſeena laikâ. Zita daka ahbolina un ſeena pawifaſ ſapuru. Daſchâſ weetaſ pſawaſ lihds wehlam rudenam palika ne-plautâſ tiſ weenigi leelu leetu deht. Tiſ beidſamaſ auguſta deenâſ un ſeptembra eeſah-kumâ ſaule wairak deenâſ no weetaſ ſpihdeja, netrauzeta no leetuſ mahkoneem, it kâ gribedama pagahjuſchâſ leetu deenâſ atlihdsinat. Zita deenâ ſchai laikâ bija lihds 20° R. ſiltſ un wehl wairak. Bet jaw 9. ſept. lija ſchlahza, leetuſ ar ſneegu, tadeht ari nemaſ nebija jabrihnaſ, ka 10. ſept. rihta bija gandrihſ 4° R. aukſtiſ. Œchiſ bija pirmaiſ leelakaiſ aukſtumuſ ſchiniſ rudeni, gandrihſ tajâſ paſchâſ deenâſ, kad pehrnaja gadâ. Otrſ leelakaiſ aukſtumuſ bija ap 24. ſept. Nebuhtu ſchâſ wehſchâſ deenâſ un naktiſ ar ſalnahm wafaraſ jaukumuſ pahſteiguſchâſ, tad wehl ilgi toſ bauditu, jo rudeniſ pa leelakaiſ dakai bija toti jaukſ, tâ ka rudeniſ ſaule wehl daſchu puſiti un pumpurinu iſwilinaja no nodomatâſ ſeemaſ duſaſ. Mahrtini atrahza; no ſneega wehl ne jauſmaſ. 12. nowembriſ ſahka druſtu ſniſgt. Labakaiſ ſcha laikâ kamanu zekſch bija ap 27. nowembri. Œchâſ deenâſ rihta laikam ari wiſleelakaiſ ſcha rudeniſ aukſtumuſ bija un ari wiſſmulakaiſ ſeemaſ laiſkſ. Sneega gan bija tiſkai maſa kahrtâ, bet ar kama-mahm jaw gluſchi labi wajeja pabraukt. Kaſ ſcho rihtu tahdu jauku darija, taſ bija taſ, ka toti greſnojâſ jaukâ ſauleſ ſpoſchumâ ſeemaſ ſeedôſ, ſarmâ. Buhtu ſchiſ ſneegſ paſtahwejiſ, tad warbuht buhtu labſ zeta laiſkſ eetaiſjeekſ. Bai gan ar kama-mahm waram tagad braukt, tad tomehr lahga kamanu zeta wehl arweenu naw un tâ rahdâſ, tad ſeemaſ-ſwehtkôſ buhſ ar wahgeem laukâ jabrauz, jo taſ patſ ſneega maſumuſ, kaſ ſemi apklahj taiſchâſ kuſt.

Œchê ari wehl newaru atſtaht nepeeminejiſ daſchuſ behdiguſ gabaluſ, ko muhſu daſchi ſemtopji peedſihwoja. Kâ no laiſrakſtu ſtudinajumeem redſamaſ, tad daudſ ſagti ſirgi teek mekleti. Œchi pati „ſehrga“ ari muhſu apfahrtneſ eedſihwotajeem bija daſcham gruhti jaſajuht, tâ ka pee mums baitojâſ labuſ ſirguſ turet, ſagtu deht. Garâſ rudeniſ naktiſ pawairo ſagtu droſchibu, kâ ari taſ, ka naw laimejeekſ ſagtuſ rokâ dabut. Reti ween ari iſdodâſ ſagtuſ ſirguſ rokâ dabut. — Ap Minzeſ tirguſ laiku nodoga diweem ſaimneekem ſeena ſchuhni, weenam Dpeſ gruntneekam un otram Jaun-Roſeſ mahjaſ rentneekam, pilditi ar ſeenu un ahbolinu. Kâ domâ, tad laikam pee abeem ſchuhneem uguniſ no kaunahm rokahm peelaiſta. Zaur to abeem ſaimneekem leela ſtahde ir padarita.

Toſ paſchuſ preekuſ un taſ paſchâſ behdaſ eſam peedſihwojuſchi, ko laikam ari ziti Mahjaſ Weeſa laſtaji ſchiniſ gadâ, lai gan mehſ dſihwojam paſchâ Latwijaſ malâ pee Jgaunijaſ robeſchahm. Zeram nahkamâ gadâ zitiſ zitam toſ atkal zaur Mahjaſ Weeſi paſt-not un Mahjaſ Weeſi laſidami ar preezi-geem preezateekſ un behdigeem behdateekſ. Œchahdâ ſinâ doſim wiſi wezam gadam ar-deewaſ un ſanemſim jaunu gadu zeredami wiſi, ka taſ mums daudſ laba atneſiſ.

Waidaweetſ.

Iſ Bauſtaſ rakſta „Ztgai ſ. St. u. L.“, ka 20. dezembra wafarâ ap pulkſten 1/2 11 nodedſiſ Bauſtaſ piſt Ploſtu krogſ lihds ar wiſahm ſahnu ehſahm. Bee tam ari fade-

guſchi 5 ſirgi, daſchâſ gowiſ un zuhkaſ. Krogſ wiſôſ 4 ſtubrôſ uſ reiſi ſahziſ degt. — Perſonaſ, kaſ tiſka eewainotaſ zaur eſ-ploſiju Roſenberga namâ, jaw labakaſ, waj ari pawifaſ jaw iſweſelojuſchâſ.

Ko Dſirahm. Kâ ſehneſ pehji ſilta leetuſ rodahſ, tâ muhſu laiſôſ daſchâſ jaunâſ maſchineſ ir raduſchâſ. Par peem.: ſehjamaſ, plaujamaſ un kulamaſ maſchineſ. It ihpaſchi ſchoreiſ gribu kahdu gadijumu par kulamu maſchinu aprakſtit, kaſ der lauzinee-keem par eewehroſchannu, kaſ kahdam grunt-neekam Dſiruſ pagâſtâ gadijeekſ. Tomafa k. nopirka Leepaja ar ſirgeem dſenamumu kulamo maſchinu par 300 rublu. Diwi ſintiſ rubli tuhlin aiſmaſkajâſ un uſ treſcho ſintu iſrakſtija Œchidam wekſeli. Pehji kahda laika ari to ſintu rublu aiſmaſkaja, bet aiſmirſa Œchidam wekſeli atpraſtit, un nu, pagahjuſchâ wafarâ atrahziſ pee wina par wiſam zitiſ Œchidâſ un praſa pehji ſintu rubleem Tomafa k. praſa, kaſ tee par ſintiſ rublu? Œchidâſ rolu iſſteepdamaſ rahda wekſeli. Ka dſirdamaſ, Œchidâſ eſot ſuhdſejiſ Wiſputê, ta tad nu Tomafa k. maſchineſ pee 400 rubleem iſmaſkâſ. — Wehl weeniſ gadijumuſ, bet toti nelaimigiſ, Dſirâſ ir ſchiſ notiziſ, ka koloniſta Peetſcha k. 16 gadu wezu dehlu 29. oktobri kulamâ maſchinâ ſadragaja, 5 minuteſ taſ iſlaida fawu garu. Dſirâſ ir kahdi 8 koloniſti. (Latw.)

Ko Suſtaſ „L. Aw.“ dabujuſchâſ ſchahdu ſinu: Suſtaſ muſſcha peeder zeekſ. Gaweeknaſ barona kungam Arturam von Kleiſt, un atronaſ ne taht no Grobinaſ un Leepajaſ piſſehtaſm un kahdaſ 2 werſteſ no Œereſ leekzeta.

Ar preeku waram ſinot, ka muhſu leekſkungiſ ſchoruden' mums wiſeem pahrdewa mahjaſ ſem labeem nolihgumeem, tâ ka waram zeret it labi zauri tiſt, jo dſimſtkungiſ nepagehreja leelu eemaſku, un par mehreno piſkſchanaſ ſummu pirmajoſ trihſ gaddôſ ja-makſâ tiſkai 4 prozenteſ, zaur ko mums peekſchirta eewehrojama atweeglinaſchana. Beſ tam mums zeekſ. leekſkungiſ peekſolija fawâ muſſchâ — uſ katrahm mahjahm dot beſ makſaſ 1/2 aſi makſaſ un zelmu, un ari peedewa buhwokuſ un keeketuſ preekſch wadſigakahm ehſahm.

Wehl ihpaſchi mums zeekſ. leekſkungiſ ſneedſa palihdsigu rolu pee muhſu jaun-uſbuhwetâ ſkolâſ nama preekſch 4 gadeem, kaſ pagâſtam weenam buhtu gruhti bijâſ eekſpeh-jamaſ. Dſimſtkungiſ dewa ne wiſ ween wiſu koka materialu, bet ari keeketuſ un kaſkuſ beſ atlihdsinaſchanaſ, un apſolija, kâ tagad, tâ ari uſ preekſchu, dot ſiltumu preekſch ſkolâſ nama beſ makſaſ.

Wehl newaram atſtaht nepeeminetu, ka muhſu zeekſ. leekſkungiſ ir par mums tehwiſchikiſi gahdajiſ — tagad, kâ ari pagahjuſchâ laikâ; kur wadſigâſ, wiſſch mums lihdsjeja, tâ ka waram teikt, ka taiſniba, lehnprahtiba un zilweziga apſchekſloſchanaſ pahſ zitu wahjibahm ir alaiſch bijâſ wina mehſkiſ. Mehſ wehſlameekſ no ſirdôſ, ka ſchi labâ ſadſihweſ ſaite ar muhſu zeekſ. leekſkungiſ arween jo projam paſtahwetu.

Tamdeht mehſ iſſakam muhſu zeekſ. labwehlam un labdaritajam ar ſchihm rindi-nahm ſirſwigaſ pateizibaſ par muhſu un muhſu behrnu apgahdaſchannu. Beemineſtim weenmehr toſ wahrduſ, ko muhſu zeekſ. leekſkungiſ mums ſajija, un kaſ mums uſ po-

audschu pa-audsehni ja-eespeesch d'fili firdi eefschâ: „Es dodu Gums fultumu preefsch Zubfu behrnieem skolâ un mahjâs, bet audsineet tos tikumibâ un kristigâ tizibâ, ne-taupidami rihftes — wajadfigâ laikâ.“ Schee wahrdi mums paliks dahrgâ atminâ un buhs modinataji tad, kad paschi tai leetâ warbuht bubfim ko neko pahrlaiduschi ne-eewehrotu.

Veidsot issakam zeen. leeklungam un leelmahtei lihds ar winu familiju dauds laimes jaunajâ gadâ, un luhdsam schehligo Deewu, ka Winsch jo projam wineem peeschkirtu mihlu weselibu un wifu labu.

Sustas fainneeku wahrda: Pagasta teefas preefschschdetajs: F. Kusmann. Pagasta teefas peefschdetajs: J. Osoling. Pagasta wezalais: J. Kalning. Sustas Laudupu fainneeks J. Kuhgal.

Dapschds, Leischds, Schihdu melderis Beris wafarâ aisdinis weenu Wahzu selli, tapehz ka redsejis, ka sellis ar meitu draudfigi fa-teef. Un nu dezembra fahkumâ kahdâ wafarâ, Berim meita pasuda. Netahk no fudmalahm weens Berim pasihstams efot fahstapis augscham mineto selli un kahdu dahmu, ar kuru fahweizinajees un tad atkal aigahjuschi katris uf fawu pufi. Pasihstamais nogahjis pee Vera, Beris tam fawu notikumum stahstijis. Otrahs atkal fazijis, ka selli nu patlaban redsejis ejam, bet tas tam lihds ejoschais feewischkis bijis fagehrbees un tabeht newarejis pasiht. Tâ abi aigahjuschi uf Beltes stanzijas pufi, kas atrodahs stary Luschu un Moscheiku stanzijahm. Tad nu tagad tahs domas tâ paleef, ka sellis ir flepeni, zaur kahda palihdsibu ar farakstischanos, Berim nesinot meitu nosahsis. Te nu tas feewinu fakams wahrds ir peepildijeas: wilks aitu norehjis. (Latw.)

Peterburgâ tagad pahrrunâ schahdu atgadijumu: Bagats wihrs, nama ihpaschneeks paschâ pilsehtas widu, 10 gadu laikâ uslizees breefmigu fodu. Pa wifu to laiku winsch ufturejees weenâ paschâ istabâ, nekad no tahs ne-ifeedams un drehbes ari nemainidams. Swehtku deenas winsch lizis atnest baltmaisi, tal to ne-ehdih, bet eemetih istabas kaktâ. Tagad pehz 10 gadeem istabâ atrada famestas wairat nekâ 1000 baltmaises. Drehbes tam pilnas utu, kuras eehduschahs pat ahda. Winsch laikam juzis prahtâ; tilai jabrihnahs, ka tik ilgi winam atkahwa tâ dshwot.

Pasta maksâ par wehstulehm, ka Kreewu awise „Nowosti“ sino, nahkoschâ gadâ tiksot pamafinata. Par weenu loti tagabejo 7 kapeiku weetâ buhschot jamaksa 6 kap. tikpat eefschemes, ka ahrseemes korrespondenzê. Tâ tad pastmarkas buhschot pehrkamas par 6 kap. un stempeleti kuwertî par 6 1/2 kap.

Warschawas general-gubernators schinis deenas eefuhrijis tautas apgaismoschanas ministeram projektu par Polija dibinajamam laukfainneezibas amatneezibas skolahm un patwerfmehm; pehz projekta schihis skolâs dibinajamas pilsehtâs un uf laukeem un buhschot diw- un weenklasigas; mahzibas waloda — Kreewu.

Odesa. Sawâ laikâ sinots, ka uf eefschleetu ministera pawehli aifledsa Wahzu-Schihdu teatra israhdes. Labs laiks nu jaw aifstezejis, bet eerehdni, kureem jazensê Schihdu teatra lugas, wehl arweenu stahw amatds, tabtal zensedami Schihdu lugas; tabeht kahds Schihdu teatra israhschu fenaks isrih-

kotajs, wahrda Verners, kas pee tam ari adwokats, fenata 1. departamentam eefneebfis pahrfuhdsibu, luhgdams, lai atzet mineto ministera aiflegumu, jo kamehr pastahwot Schihdu teatra zensura, tamehr — pehz Vernera domahm — atkautâs lugas ari atklahti warot tik israhditas. Schihdi nu gaidit gaida, kahdu atbildi dos fenats.

Odesa. Kahds tureenes wihrs isgudrojis jaunu pelnas awotu. Winsch uspirzis 2-kapeiku gabalus un wehlah tad no masajeem tirgotajeem, kureem bes 2-kapeiku gabaleem gruhta istifschana, nehmis 6—7 kap. no 1 rubla 2-kapeiku gabalu. Un pelna bijuse laba.

Woroneschâ. Semneeks, kas ar wesumu kartupeku bij eebrauzis pilsehtâ, ar diwahm pirzejahm jaw bij ka fahhdhis, kad tahs uf reis eedomajahs, ka naudu aismirfuschas mahjâ. Semneekam winas masu paku atstahja kihlâ un aigahja, ka teiza, pehz nau-das. Semneeks gaida, gaida, bet pirzejas nenahk atpakat. Pehdigi winsch atrahsa paku un ne masums fahijahs, tani eeraudsidams — behrninu, eetihlu lupatâs. Sawâs isbahilês winsch eefrehja dshreenu pahrdotawâ, prahtams: Ko nu? un bij toti preezigs par fainneeka padomu, lai paku atkal noleefot uf wesumu un pats paslehpjotees tuwumâ; gan eeradischotees, kas nosags paku. Un teescham tâ ari notika. Pehz mas minutehm jaw eeradahs diwi blehschi, kuri gawiledami aifschmauzahs ar nosagto paku. Semneeks sinams ahtri ween atstahja pilsehtu, preezigs, ka no kesas tizis wakam. Bet waj behrninam kas labs gaidams no peekrahpuschamees blehscheem, tas atkal zits jautajums.

Is Belostokas sino schahdu jozigu atgadijumu. Bezis laulats pahris atwehra dshreenu pahrdotawu un ko eefahk nopirka brandwihnu par 1 1/2 rbl. Neweens dsherajis negrib nahk. Tê wihrs faka feewai: „Klausees, man wehl weena mahrka — ka buhtu, ja par to weenu man eeleetu?“ Wina, laba feewina, eelej un fanem mahrfu. Pehz brihtina wina luhds wihru, ari winai pahrdot schwabiti, un famaksa fawu mahrfu. Wezifchi toti jautri un lejahs weens otram, lihds muzina reisi tufschâ un gudree weikalneeki eemiguschi. Tâ par mahrfu nodsehra 150 kap., un wifs notika jo kahrtigi.

Permas gubernâ lihds 6000 zilweku, kuru pastahwigais amats ir medischana. Behrnajâ gadâ wini noschahwuschi: 265 lah-tschus, 575 wilkus, 300 breechus, 130 seemelbreeschus, 650 lapfas, 1150 zaunes, 1700 fermufus, 109,000 wahwerites, 39,000 sakus, 129,000 pahrus irbju un 27,000 pahrus rubenu, mednu un zitu putnu. Pawisam kopâ par 70,000 rubtu wehrtibâ. Weetigâs zenas ir schahdas: lahjis 3—12 rbl., wilks 2—5 rbl., breecha ahda 4—12, kopâ ar gatu lihds 20 rbl., lapfa- un zaune 2—7 rbl., wahwerite 6—35 kap. sakis 6—30 kap. Par putneem maksaja: 12—50 kap. par pahri irbju, un 20—150 kap. par pahri rubenu waj mednu. Permas gubernâ pate patehrê tilai masu daku no medijuma, leelaku daku iswadâ uf Masfawu un Kasawu, uf gadatirgu Irbitê un zitur.

Ahrseemes sinas.

Politikas pahrfstats. Wahzijas awises tagad plaschaki pahrrunâ Wahzijas tronamantineeeka zetojumu uf Italiju un wina farunu ar pahwestu. Daschas awises pasneeguschas

sinas, ka Wahzijas tronamantineeeks ne-efot ar pahwestu farunajeas par politiku, tomehr schihm sinahm newar lahga tizet, jo pirmkahrt minetâ faruna tronamantineeekam ar pahwestu wilkufees kahdu stundas laiku un tik ilgi farunadamees wini tatschu par jauku laiku ween nebuhs treekufchi, bet sawâs walodâs ari aifnehmufchi politiku, ihpaschi tâ fahzamâ kulturâs-kara jautajumu, un otrkahrt awises, kas pirmâs pasneedsa sinu, ka tronamantineeeks ar pahwestu naw farunajeas par politiku, danzo pehz Bismarka stabules, tapehz domajams, ka minetâ sina no Bismarka ar sinamu gudribu isplatita, lai kaudis domatu, ka tronamantineeeks ar pahwestu naw farunafees par kulturâs kara jautajumu. Bismarkam tahds eeradums, ka winsch pa awisehm mehds isplatit nepateefas sinas, lai waretu lasitajus famulfinat, un to winsch dara tahdâs leetâs, par kurehm lauschu runaschana winam nepatihkâhs. Gan jaw sawâ laikâ dabufim sinat, kahda faruna tronamantineeekam bijuse ar pahwestu.

Kâ sinams, tad no tureenas waldbibas tika apkihlatas Bruhschu katoku garidsneeku lones; tagad waldbiba issinofuse, ka no schihm apkihlatahm katoku garidsneeku lonehm fakrahjees kapitals no 14,427,796 markahm (pahri par 7 miljoni rublu, muhfu naudâ rehlinot). Katoku basniza pagehr, ka schi winai peenahkoschâ nauda tiftu ismaksata, bet jashchabahs, waj waldbiba to gribehs darit, jo winai paschâi dauds naudas wajaga preefsch kara-spehka pawairofchanas, zeetofschna buhwes u. t. pr. un Wahzijas walstis naudas leetas nemaj ne-atrodahs kuplâ buhschanâ.

Franzijas ministru preefschneeks Ferri pasinofis, ka no waldbibas pufes tiksot eefneegts preefschlikums, kas sihmejahs uf fenata pahrgrosifchanu. Par Franziju tablaki runajot, ari jasino, ka pehz Tunifas eenemfchanas no Franzuschu pufes iszehlahs jautajums, waj fenaks Ciropas walstju konsufu teefas buhtu ufturamas. Konsufu teefas preefsch Ciropescheem Tunifâ tikpat ka zitâs ne-iglightotâs walstis bija dibinatas tabeht, ka no weetigahm eedsimtneeku teefahm preefsch Ciropescheem newareja gaidit nekahdas taifnibas. Bet kad Franzuschi bij eenehmufchi Tunifu un tur dibinajuschas sawas teefas, tee fahka isskaidrot, ka konsufu teefas Tunifâ wairs ne-efot wajadfigas un ka tahdu teefu uftureschana isliktos ka pahrmetums, ka Franzuschu teefas labi ne-ispilda fawu usdewumu. Schihis leetas deht Franzijas waldbiba eefahka ar zitahm leelwalstim farunas, kurehm jaw bijuschas labas sekmes, tâ ka drihsumâ tautas-weetneeku fapulzê eefneegs preefschlikumu par mineto konsufu teefu atzelschanu.

Kahds Franzuschu kara-kugu kapteins bija parahdijis rupjibu pret Wahzu tronamantineeeku, kad schis no Genuas pa Widus juhru brauzâ uf Spaniju. Wahzu tronamantineeeka twaikonis, ka sinams, tika pawadits wehl no kahdeem twaikoneem. Masajai flotei zelâ fatika kahds Franzuschu kara-kugis. Kaut gan tronamantineeeka twaikonim bija uswikta tronamantineeeka flaga (karogs), kaut gan starptantifsee eeradumi un peeklahjiba prafta, ka tahdâs atgadijumds preti nahkoschais kugis apfweizina brauzejus peenahzigâ kahrtâ un kaut gan it ihpaschi nepeeklahjigi, braukt widu zauri zaur otras pufes kugu

pulzinu, tomehr Fransuschu kara-kugis pahrlahpis wisus fchos peeklahjibas nosazijumus. Winsch brauzis taisni zauri zaur Wahzu kugu, rupji atturedamees no kaut kahda fweizinajuma, it la kad winsch neredsetu Wahzu kugus. Kad Wahzu tronamanti-neeks nonahza Walenzija, tad winsch tuhlt pasinoja fcho atgadijumu Wahzu waldbai. Bismarck lika fcho leetu preekscha Fransuschu fuhntim Berlinè un schis to pasinojis fawai waldbai, kura steidsahs fcho leetu ismeklet. Tagad nu fino, ka rupjais kapteinis atlaists no deenasta un ka Franzijas waldbai issazijuse Wahzu waldbai noschelojumu par nepeeklahjigo notikumumu.

No Tonkinas fino, ka ekspedizija us Batinu atlika us kahdu laiku. Atlikšana neefot notikuse us Fransuschu waldbas pawehli, bet weenigi tadeht, ka ekspedizijas isdarischana tagadeja laika raduschees weetigi schefrschli. Proti uhdens upes efot stipri kritis, ta ka Fransuschu twaikoni schim brihscham newarot braukt pa upi, kas wed us Batinu. Ekspedizijas aptureschanai tahda wihsè naw nekahdas faites ar farunahm, kas no Fransuschu waldbas teel westas ar Bihnu un Angliju.

Schweizija. Kreewu ahrleetu ministeris Giers, kas schim brihscham usturahs Montrè pilsehtina pee fawas slimas meitas, nesen bij nobrauzis us Berni, kur atrodahs Schweizijas zentralwaldbai un tadeht dshwo ari fweeschee fuhnti un diplomati. Tagadejs Kreewijas pilnwarneeks Bernè, Gomburger lungs, ministeram Giers'am par godu isrihkojis meelastu, pee kura Giers turejis runu. Schai runa Kreewu ministeris fazijis: „Kad wehl kahdus mehneschus atpatat wispahrigais politikas stahwolliis schè un tè modinaja sinamu nedroschibu, kas darija nemeeru, tad schim brihscham naw ne masata eemesla preeksch ruhpehm, jo Giropas meers tagad labaki apdrofchinats ne la kaut kad.“ Schai pascha gara Giers runajis ari zitàs weetàs.

Seemel-Amerika. Laiku no laika daschàs Seemel-Amerikas malàs kaudis kerahs wehl pee ta fauktàs Vintscha teefas, t. i. paschi noteesà noseedsneeku bes eepreekscheja teefas spreeduma. Tahds atgadijeens ne sen bij Dschefo pilsehta, Missipi walsti. Seemas fwehtku wafara (pehz j. t.) tur bij kahdi balti zilweki tikuschi nokauti zaur Mehgereem. Tschetri no wainigeem bij fanemti un eelikti zeetumà, kur tee gaidija fawas leetas ismeklejumu teefas preekscha. Bet kahds pilsehtas kauschu pulks, kas laikam bihjahs, ka apfuhdsetee netiktu no teefas atsihti par newainigeem, nospreeda isrihkot Vintscha teefu. 200 ar eerotscheem apbrunotu wihru eelaujahs peepeschi zeetumà. Weenu no apzeetinateem Mehgereem, kas nelahwahs is zeetuma istabas ar labu aishwest, bet nikni kawahs preti, tee nonahweja tur pat. Odra zeetumneeka durwis newareja attaisit un tadeht noschahwa to is ahreenes zaur kahdu zaurumu. Divus Mehgerus usbruzeji aishweda projam un pakahra tos klaja weeta. Waj waldbai nu spers peenahfoschos fokus pret Vintscha teefas turetajeem, buhs janogaida. Bihf schim Vintscha teefas spreededeji reti faukti pee likumigas atbildibas. Kad fahdbina fcho notikumumu ar krona leezineeka Kareja noschahschanu zaur Fru D'Donelu, tad jafaka, ka mineteem Vintscha teefas isrihkotajeem peenahfchos tas patz littenis, la D'Donelam.

Anglija par to ari nebuhtu jafchaubahs, bet Seemel-Amerika walsts kahrtiba wehl naw tik labi nodibinata.

Pagasta weetneeku-pulks.

Kas ir pagasta weetneeku-pulks? Waj wina lozekli stahw sem pagasta wezala strahpes-waras? Behz kahdeem likumeem ja-ustura kahrtiba weetneeku-fapulzes? Waj usraugu-teefas pehz likuma war pagasta weetneeku-pullam usliht dijschlinarsokus? Sem kahdas strahpes-waras ishteni stahw pagasta weetneeku-pulks la tahds?

No G. Matera.

Pagasta weetneeku-pulks, t. i. pagasta-weetneeki, kad tee fapulzejuschees fawa amata darischanas un sem pagasta wezala waj (kur likums ta nosala) tam wina weetneeka wadischanas spreesch par wina kompetenzei peederofschahm leetahm, — tad pagasta weetneeku-pulks ir wifa pagasta weetneeks jeb representants, — ir patz pagasts; ar ziteem wahrdeem: tad fapulzetee weetneeki kopà ir pagasta augstaka eestahde wina fainneezibas leetas, — eestahde, kurai likumu pehz ir wifa pagasta pilnwaru un kas fainneezibas-leetas spreesch no wiseem pagasta lozekleem atsihtamos un pildamos spreedumus, ja pret teem naw ihsta laika zelta fuhdriba.

Jaw no tam lehti atsihtams, ka pagasta weetneeku-pulks, la fainneezibas-leetu augstaka instanze pagasta, sem pagasta wezala fodu-waras nestahw un newar stahwet; pagasta wezaks, zil tahlu wina daliba pee weetneeku-pulka, ir tikai schihs instanzen likumigais wadonis un spreedumu ispiditajs. Domehr atgadahs — un newis gluschi retis, — ka pagasta wezakee pagasta weetneekus waj nu schahdu waj tahdu eemeslu labad, p. p. tapehz ka tee fapulze efot bijuschi rupji, darijuschi trofsni, atnahfuschis eedsehrusches u. t. pr., neween no weetneeku-fapulzes israida, bet ari eeleef aresta, daschureis pat tuhlt us pehdahm. Aptuhfostm, waj tas darits pehz likumu nosazijumeem.

Tas artikuls pagasta-likums (§ 24), kas pagasta wezala strahpes-waru nodibina, latwiska tulkojumà fkan ta:

„Par neklausibu waj pretestibu pret tahdahm polizijas pawehlehm, kas pehz likumeem islaistas, pagasta wezalam ir wehlets katram, kas apalsch wina amata-waras stahw, no fawas puses ar-stu lihds diwi deenahm waj strahpes-naudu lihdsweenamrublimnospreest.“

Ka rupjiba un trofschua zelschana weetneeku-pulka, eenahfischana wina sehdeschanas pehz stipru dschreenu bandischanas u. t. t. nepeeder pee „nepaklausibas waj pretibas pret polizijas pawehlehm, kas pehz likumeem islaistas,“ — tas weegli protams. Jaw tapehz pagasta wezala wara nestahw, pagasta weetneeku-pulka lozekleem usliht strahpi par pahrlahpumeem, ko tee fawu amatu pildidami sehdeschanas padarijuschi, jebchu pagasta wezalam strahpes-wara gan peekriht ari par weetneeku-pulka lozekleem, kad tee ahrpuf fawa amata ispidischanas, t. i. ahrpuf weetneeku-fapulzes, naw pildijuschis no polizijas pehz likumeem laistas pawehles. Bes tam ari peem. likumu § 30 aishwda us tam, ka pagasta weetneekus, la tahdus (ne la pagasta lozeklus) pagasta wezaks newar strahpet, jo tur fazits: „Wisi pagasta amata-wihri, tapat ari pagasta weetneeki, kad wini waj nekahrtibu strahda waj faweem amata-preekschneekem preti dara waj grehtu darbus (t. i. kriminal-noseedsibas. Red.) padara, waj likumus pahrlahpi un par to teefas rokàs nahf, zaur usraugu-teefu no

fawa amata us kahdu laiku atzetami un teefai atdodami, lai schi winus apstrahpe, waj pawisam no amata nozek.“

Ta tad teefa — kahda teefa? to redsesim wehlat — newis pagasta wezaks war strahpet pagasta weetneekus, „kad wini nekahrtibu strahda waj faweem amata-preekschrafsteem (tulkotajam bija fazit: fawa amata preekschrafsteem) preti dara.“

Bet ari no weetneeku-fapulzes israidit pagasta wezaks schihs fapulzes weenu waj otu lozekli newar wis pehz patifschanas. Ja winam tas buhtu brihw, tad winsch waretu isgaisinat ikkatru weetneeku-pulka sehdeschana, ta ka tas nekad newaretu nahlt pee likumiga spreeduma. Memsim tè kahdu peemehru. Atnahfuschis ir tik dauds weetneeku, zil pehz likuma wajaga, lai wina spreedums buhtu likumigs. Bet pagasta wezaks sem schahda waj tahda eemesla weenu waj otu weetneeku israida no fapulzes un schi wais newar spreest, tadeht ka naw pilns flaits. Nahfuschis reisu winsch dara tapat, lai gan zitus israidischanas eemeslus melleedams. Tadeht pagasta weetneeku israidischana is fapulzes bes ishtena zehlonu naw nekàs zits, la fapulzes isgaisinaschana ar ne-atkanteem un pretlikumigeem lihdselkeem. Tahda israidischana waretu pehz likumeem notikt tikai kahds retis, wifai fwarigds atgadijumds, p. p. kad kahds weetneeks spehji paliktu traks, waj fahktu waras darbus strahdat, waj atnahktu ta peedsehris, ka tas fawus gara-spehkus kahrtigi wais nespehji isleetat un ziteem buhtu par peedauschamun un pastahwigu trauzekli fapulzes darischanas, ta ka ta zaur wina newaretu ispidit fawus likumigos peenahfumus. Tahds atgadijumds pagasta wezaks, tatschu newis la tahds, bet la fapulzes preekschfehdetajs, warehs gan isleetat to waru, kas pehz likumeem ikkatram fapulzes wadonim peenahfahs, t. i. zitadi nesawaldamo trauzetaju no fapulzes israidit, par ko tad ihpafschs protokols usnemams un eesuhams peederigai teefai.

Pagasta-likums par fcho jautajumu nosazijumi nekahdi ne-atronahs, tadeht tè buhs jaturahs pee teem nosazijumeem, kas atronahs Baltijas gubernu provinzial-likumu I. dafà no 1845. g. par kahrtibu teefu sehdeschanas, un schè nosazijumi fkan ta:

Art. 45. „Pa sehdeschanas-laiku lozekleem tahs leetas, kas teel zeltas preekscha, usmanigi jaklausahs un ar peenahzigu peeklahjibu „un zeenibu pret to teefu jeb eestahdi, kurà wini atronahs, un pret teem peenahfumeem, „kas wineem uslikti, ja-issaka fawas domas.“

Art. 46. „Teefa (jeb eestahde) ir aisleegts tehrset par blakus-leetahm, kas nesihmejahs „us amata-weikaleem; tapehz wehl jo wairaf ir aisleegta nepeeklahjiga istureschanahs, „fmeekli, stribdus waj lamaschanahs, un kas „fcho likumu pahrlahpi, tas fodams ar no- „rahjeenu waj ar zitu strahpi pehz fodu- „likumeem.“

Art. 47. „Uf teefas (jeb eestahdes) sehdeschanas eelschigo kahrtibu jaluhfo preekschfehdetajeem, la ari profuroreem un fiska- „leem, katram pehz fawa amata robeschahm; „bet wiseem lozekleem jabuht wineem palih- „dsigeem, ka katra trauzeschana tiktu no- „wehrsta; zitadi tee fodamee tapat, la kahrtibas trauzetaji.“

Art. 48. „Lozeklu peenahfums ir, pret

„latru ifturetees godprahstigi, ne ar wahrdeem „nefs ar rakstös un ar darbeem kaut fo „darit, kas nepeeklahjigi, pret ifkatru, weena „alga kahdas kahrtas tas ir, ifturetees taifni, „wifu strahdu stary prahwneekem jeb dalib- „neekem nowehtst un. kad leeta pee teefas „kompetenzenes nepeeder, luhdfejeem ifskaidrot, „kurp wineem jagreeschahs.“

No israidifchanas is teefas schinis li- kumds nefas nestahw; të tikai fazits, ka pretlikumibas daritajs jafoda ari pehz fodu- likumeem, kas sinams nestahw pagasta wezaka, bet kriminal-teefas wara!

Negrib pagasta weetneeku-fapulzi usluhtot par teefai lihdsigu eestahdi wahrda schauraka sinä, tad sinams par meera-trauzeschamu schini fapulze nebuhs ifleetajami fodu- likumi, bet meera-teefeschu strahpes-likumi, kuru art. 39 skan:

„Par kahrtibas traufeschamu klajäs fapul- „zes, waj kamehr noteef kauschu-isslustescha- „nahs, waj teatre israhbijumi u. t. t., wai- „nigee strahpejami:

„ar arestu ne pahri par 7 deenahm, „waj ar naudas strahpi ne pahri par „22 rubleem.“

Kad nu pagasta wezakam strahpes-wara par fcheit peemineem noseegumeem pawifam naw un winsch tikai par no polizijas pehz likumeem laistu pawehstu ne-ispildifchanu war strahpet ar arestu lihds 48 stundahm, tad winam ari pehz fchi likuma nepeenahkajs strahpet pagasta weetneeku par pahrlahpi- bahn, fo tee padarijuschu ispidot sawus amata-peenahkumus. Un zitadi tas ari ne- mas newar buht. So kad jaw, zil mums sinams, nekur nepastahw tahda likumiga eestahde, kuras wadonim buhtu teefiba, eestah- des lozektus list aresta waj teem uslist nau- das-strahpi, waj tos peelikt pee klaja darba, tad wehl masak tahda teefiba war buht pa- gasta wezakam par pagasta weetneekem. Zitadi tas tos waretu eebaidit un sawaldfi- nat, ka tee alafch spreestu tikai pehz wina prahta, ja negribeta bandit arestu waj tapt peelikti pee klajeem darbeem: no brijweem fpreedumeem weetneeku-pulka tad nebuhtu ne runas.

Bet waj warbuht usraugu-teefahm, t. i. Kursemä aprinka- un Widsemä draudfes- teefahm, ir brijw, pagasta weetneekem, ka tahdeem, uslist kahdu strahpi?

Uf jautajumu, waj usraugu-teefahm ir brijw, pagasta weetneekem ka tahdeem us- list kahdu strahpi? ir bes schaubifchanahs ja-atbild ar ne, jebfchu atgadijumu pahral dauds, kureds usraugu-teefas bijuschas gluschu zitadas domas. Weenigais likumu nofazi- jums, is kura schihs teefas sawu strahpes- waru smel, ir pagasta-likumu 31. § un tas skan ta:

„Pagasta wezakajs, preekschneeki un tee „ziti pagasta amata-wihri, kad amata ne „leeliskam noseeguschees, pehz usraugu- „teefas fpreeduma waj ar mahzibu, waj „ar rahjeemu pahrmahzami, tad ar nau- „das-strahpi lihds 5 rubleem un beidsot „ar arestu lihds 7 deenahm strahpejami. „Par leeleem noseegumeem un grehlu- „darbeem wini uf laiku no amata aflai- „schami un pehz likumeem nododami „teefai.“*)

*) Wifas weetas, kur runa no nodofchanas teefai, alafch teel faprahta lahrtiga kriminal-teefa, t. i. uf lauleem Widsemä semes-teefa, Kursemä wirspilsteefa.

No pagasta weetneekem schini no- fazijumä nefas nestahw, un ka ari tanis wahrdds „un tee ziti pagasta amata-wihri“ naw domats no pagasta weetneekem, par to wairs neweens neschaubahs, jo schis jauta- jums jaw fen ifspreests no zitr. general-gu- bernatora un no zitahm eestahdehm. Pagasta weetneeki naw amata-wihri, winu likumigeem peenahkumu-pildijumeem truhst pawifam tahs fewischlas dabas, to karakteristifko schimju, pee kurahm amata-wihru jeb eerehdnu amats pa- sifstams: ne wineem ir kahda efekuzijas- (if- pildifchanas-) wara, ne wini teel apwehri- nati, nefd ari zitada sinä pee eerehdneem fskaititi. Pagasta weetneeki ir, ka jaw aug- scham ifskaidrots, pagasta pilnwaru un sawa kopiba (weetneeku-pulks) wifs pagasts un represente to ka teefibu-personu (juristifche Person). Lai schihs domas teem lasitajeem, kas ar likumeem ihpafchi nenodarbojajs, buhtu jo lehti faprotamas, mehsh tahs të is- fskaidrofm jo plafchaki. Par teefibu-personu (juristifche Person) nofauz neween it latru personu jeb zilweku, kas few, sawu mantu un sawas teefibas ar likumigu jeb teefigu fefmi war aistahwet pret ziteem un teefas preekschä, bet ari fabeedribas no wairaf per- sonahm un wifadas eestahdes, ka p. p. ap- fteprinatas beedribas, korporazijas, weikalu- fabeedribas (p. p. pagastu krahjumu- un aif- dewumu-kafes, kahrtigi nodibinati andeles- nami) u. t. t. Schihs beidsot peeminetas fabeedribas un eestahdes, kam teefibu-personu teefibas, alafch teel aistahwetas no winu preekschneeziabas jeb preekschneekem, kuru dara wifu to zitu lozektu weetä un wahrda, kas winus eezehlfchi. (P. p. fpreedumi, fo Rigas Latw. beedribas runaswihru fapulze statutu robeschäs issaka, ir tapat geldigi un ja-atfihst it wifem schihs beedribas lozektum, ka kad tee wif kopä buhtu iffazijuschu tahdus fpreedumus. Tadeht runaswihru pulks ir schihs beedribas, ka teefibu-personas, weet- neeks, representants. Turpretim runaswihru likumigais pilnwaris zitu teefibu-personu un teefu preekschä ir (protams statutu un runas- wihru fpreedumu robeschäs) beedribas preeksch- neeziba, t. i. wif winas lozektu kopä, un beidsot fcho likumigais pilnwaris beedribas leetas ir beedribas presidents (preekschneeks). Da tad galu galds war beedribu, lai tai ari buhtu tuhstoscheem lozektu, likuma pehz, pat bes ihpafchas pilnwaras, representet un wi- nas teefibas aistahwet weens weenigs wihrs — beedribas preekschneeks: wina ir tahdds atgadijums saweemota wifa beedribas, ka teefibu-personas, wara un fpehja, it ihpafchi beedribas- fainneezibas-leetas un tur, kur winas teefibas stahw runa.

Ari pagasti, ka no Walstswaldibas apstip- rinatas personu-kopibas, ir tahdas teefibu- personas, un ka kursch katrs zilweks par fewi, kas pats walda sawu mantu, war eemantot ihpafchumu un peederumu, notafst lihgunus, nofazit par sawahm fainneezibas-buhfcha- nahm u. t. t., ta to ari war darit wifs pagasts. Bet kad nu wifs pagasts, t. i. it wif pagasta lozektu kopä, pee tahdeem wei- kalem newar peedalitees (it ka to ari newar it wif beedribas lozektu), tad winu weetä likuma pehz un ar teefigu fefmi eestahjajs pagasta weetneeku pulks, it ka beedribas to dara runaswihru-pulks, un ka fcheit runas- wihru fpreedumus ispidu pagasta wezakais un wina palihgi, preekschneeki. (Turpmal weht).

Pahr fugneezibas beedribahm pee mums un zitur.

Preeksch 10 waj 20 gadeem muhsu juhr- malneekem bij leelas mokas, eedabut juhra sawas jaun-ufbuhwetas leellaiwas, jo muhsu juhrmala gandrihs wifur ir lesna, un laiwu eewilfschana juhra it ihpafchi top apgrehti- nata zaur 2 waj 3 „benkeem“ jeb feklumeem, pahr kureem fugi jawelk pahri, lai tee war eetikt wajadfiga juhras bfilumä. Tahdas augstas finibas, ka mekanika, teknika, fifika — muhsu juhrmalneekem nebija pee-eeta- mas; neweens no augstaki mahziteem wih- reem nefd wareja, nefd gribeja teem palihdset. Bet — gods un flawa muhsu pelekswahr- fcheem! Tee palihdseja few paschi, ifleeta- dami tos eerotfchus un tahs eetaifes, fo tee redseja pee leeleem un maseem fugeem; ar firgu un zilweku fpehkeem tee nodfina leel- laiwas bfilumä. Un fo redsam tagad? Nu buhwä 2 waj 4 reis leelafus fugus tanis paschäs fefläs juhrmaläs, un tos ari nolafsch juhra; nelaimu un fahde noteef tagad retaki, ne ka preeksch 20 gadeem pee wezo leellaiwu un „bordinu“ nolafschanas, kas lahdeja tikai 30—50 lastes. Ari tagad pee mums ne- weens no augstaki mahziteem un augsti zee- niteem melnfwahrtscheem nefd war, nefd grib pelekswahrtscheem palihdset; zeenigi lungi, mahzitaji, dakteri fkatahs no tahleenes, ar brijnoschanos redsedami, ka prastu kauschu rokäs nahf pamasitin wifa flawena juhr- neezibas mahfsla, kamehr it nefen wif augsti mahzitee lungi bij zeeti pahrlaezinati, ka tikai wisleelafajäs pilsehtu tirtotaju firmas war ar laiku fakraht tif dauds gudribas, ka wa- jaga tikai weenas dafas sinatajeem, t. i. fugu ihpafschneekem.

Waj nu nebuhs reis laifs, ka augftee meln- fwahrtschi fahf nopeetni nahft paliga pelek- fwahrtscheem ar sawahm leelahm teoretifscham gudribahm! Juhrmalneeki, ka leekahs, ir deefgan zeenigi, nofehstees pee weena galda ar augstaki mahziteem, un nopeetni fpreest pahr loti fwarigahm leetahm fugneeziba. Bet fugneeziba, kur ta ihsti eefaknojajs, ir tahds amais, kas aptampj itin dauds amatus un kauschu darifchanas, pee kurahm teoreti- gas sinafchanas ir loti derigas.

Tad nu greeschos wispirmal pee teem Latwju un Wahzu kungeem, kas Rigas po- litefnikä smel sawas fwarigas sinafchanas fifikä, fchimijä, mekanikä un tirdfneezibä, luhgdams winus un ari profeforu kungus, lai tee ar sawahm sinafchanahm nahf muhsu juhrneezibai ar wifem fpehkeem paliga. Angleem waj Amerifaneefcheem tas buhtu nefaprotama leeta, kad tee dsirdetu, ka pee mums Kursemä, Widsemä un zitur nemahziti kaudis nemahs isdomat fwarigas leetas: fugu eewilfschana juhra, fugneezibu, fugu buhwi u. t. j. pr. un ka mahzitee lungi stahw kaunigi no tahleenes un nepalihds tahdas leetas, kur pehz Anglu domahm ih- pafchi intelligenzijai peeder wadifchana un jaunu zetu ifgudrofchana. Bet pee mums ta leeta faprotama; wezu eeradumu deht të wehl par dauds ir fchfirti mahziti no ne- mahziteem, pilsehtneeki no nepilsehtneekem, femneeki no kungeem — un fchi fchfirschana nahf wifem par fahdi, wiswairaf fain- neezibas jautajums.

Peo mums pehz ilgaf gaidifchanas tapa eetaifitas leelafas fugneezibas beedribas:

"Linda" Rewelē preekšč Zgauneem un 12 gadu wehlat "Austra" Rīgā, preekšč Latweescheem; nandu schinis beedribās dēwa un bod wiswairak tahdi laudis, kas pašči juhrneezibu nepasīst un pee kureem tadeht zēribas weegli war krist un aukt. Tas parahdijahs gaischi pee Lindas, kuras general-fapulze, tīdrihš kà 150,000 rubli bij fānahkuschī, bij gatawa, pīkt twaifoni (iš Londonas waj īf Rostokas, Bahzjemē) par wīfu scho nandu. Ar motahm schis neweiklais nodoms tapa apgahstis, bet nu darigee Zgauni gribeja tuhliit uš weetas eemantot sehgeku kugi, sinams labu, brangu — un tadeht nopirka, faprotama leeta, par daudš dahrgi, par 37,000 rubleem, Norwegu kugi, kas gadijahs pee rofas Reweles ostā; otru pirka Leepajā 1 1/2 gadus wehlat, par 13,000 rubl., ari ne lehti. Dahrga kugu eepirščhana un wiswairak ziti jukumi pee kugu pirščhanas un waldischanas eefahkumā tā fabaidija Lindas dalibneekus, ka tee, kugu buhwi it nēmaf ne-ussahkdamī, atkabhahs pawīfam no kugu pirščhanas un fahka nandu īsleetat tirdsneezibā (no kuras tee, kà jaw leetas neprateji eefahkumā zereja par daudš leelus procentus) un pilsehtu namu pirščhanā, pee tam pelna īsnahza loti mehrena un kugneeziba (tas weenigais beedribas ušdewums) pawīfam tapa aismirka. Gribedama attaisnotees, Lindas walde nesen man rakstija tā:

"Mehs ešam pahrlēezinati, ka kugneeziba it nēfa newar eenešt, jo pee tahš wajadšigās tahš wīfudstakās tirdsneezibas mahzibas un tadeht ahrsemneeku konfurenze muhs pawīfam nošpeesch, tā ka pat tee bagatalee Reweles tirgotaji fahk fawus kugus pahrdot."

Tē nu mehš redsam ar brijnumu, ka nēmahzitee Zgauni un Latweeschu juhrmalneeki ir dīstaki īsmahzījūšchees tirdsneezibas likumus, ne kà bagatatās wezās Reweles tirgotaju firmas. Kas to buhtu domajis! Nedsefim nu, waj ar laiku Lindas melnfwahrtščhu walde eefpehs ušmeklet zeku uš pelekfwahrtščhu mahjīnahm juhrmalās un tur īsdabut tahš augstās gudribas, bes kurahtm juhrneeziba newar felt. Schis zēšč buhs loti grēhts, to war paredset.

Austras gabjeens bij jaw daudš weeg-lakš, jo ta wareja mahzitees no Lindas, un ari mahzījahs. Tadeht ari tai fēkmejahs daudš labaki no pašča eefahkuma. Bet tīpat, kà newaram bihtees, kà zaur notikūšcheem mīsejumeem Linda ees pawīfam bojā, tīpat ari newaram zeret, kà Austrai īsdošees, wīfu to īdarit, kas Latweeschu tautai juhras leetā tīf wajadšigās. Zādoma, kà masajas beedribas, lahdaš ari tagad jaw sen pastahw (kuras masš lauschu flaitš fagahda nandu preekšč kugu buhweš), ari uš preekščdeenahm muhsu juhrmalās buhs no wisleelakā swara, jaw tadeht, kà tuwalee muischneeki un ziti nandāš wīhri arweenu wairak peedalīsees schīhm beedribahm. Wīseem pee tam īsnahš zaurzaurim nemot laba pelna, jo kugu buhwe wehl īlgi pee mums buhs lehtaka, ne kà ahrsemēs, kad pašči īhpaschneeki ari kugu buhweš leetā zīf neziļ nems dalību.

Meklenburgā gandrihš wīfī weetigee (līhš 500) leelē kugi peeder tahdahm masahm beedribahm, no kurahtm katrai peeder tīfai weens kugis; tee pašči beedribas lozēki sinams war dalību nēmt ari otrā un

treshā beedribā. Bet kugu buhwe Meklenburgā jaw īsnahš pa dahrgi, tadeht tur fuhdsahš, kà tagad īsnahšot masa pelna — lai gan tur man preekšč 20 gadeem tāpat fuhdsejahs, un masa Meklenburga, puš tīf leela, kà kurefeme, ar faweem 400—500 kugeem deesgan miljonus īr eepelnījūfī.

Rostokas juhrskolotajš Dr. Wiesen uš manu luhgščhanu nesen man peefuhtija fīh-kakas sinas pahrlēenes masajahm beedribahm, un peelika ari drukatu rehkinumu flahš pahrlē barku Scharnhorst, kugi no 410 tonnu leeluma, kas no nowembra 1881. līhš nowembrim 1882. g. bij pelnījis tīfai 32,000 markas jeb 16,000 rublus. Masas awarījas deht, kas īsmahkajūfī 1,100 markas, pelna atlikūfī tīfai 3,600 marku. Korrespondēdēdērs, jeb kugu eenahtščhanu un īsdoščhanu aprehkīnatajš dabun 1 procentu no wīfahm kuga brutto-eenahtščhanahm, un tas, pehš Dr. Wiesena wahrdeem, Meklenburgā tā īr eewehrots wīfās beedribās, 1 procentu mahkfat. Barlas Scharnhorst rehkinumā tas īstaiša 305 1/3 markas. Bes tam korrespondēdēdērs īr dabujis 75 markas "Wechsel-spesen à 1/2 0/0" (60 markas) un "Courtage à 1/8 0/0" (15 m.). Rostokā atrodahs korrespondēdēderi, kas wed rehkinumus par 20, pat 30 un wairak kugeem; teem tad procentu eenahtščhanas īr deesgan, jo barlas Scharnhorst rehkinumā īr īhpaschi aprehkīnatas īsdoščhanas pahrlē telegrammahm, wehstulehm u. ž. (124 markas).

Uš preekščdeenahm, kur muhsu masajās juhrmalu beedribās fahks wairak un wairak peedalītees nandāš wīhri no eekščsemehm, nahks muhsu juhrneezibai par labu, kad tāpat kà Meklenburgā, tapš fastahditi no fapratiga wīhra, juhrskolotaja jeb pilsehtu tirgotaja, īf gadus labi faprotami rehkinumi pahrlē katra beedribas kuga eenahtščhanahm un īsdoščhanahm un tee rehkinumi tapš nodrukati un beedribas dalībneekēem peefuhtiti. (Zaur tahdu eetaifī, kas loti mah īsmahkša, īr eefpehjams daudš wairak kapitalus peewīllt pee kugneezibas.)

Norwegijā un ari muhsu juhrmalās, kur līhš schīhm wiswairak peedalahš pee kugeem tahdi wīhri, kas pašči juhrneezibu deesgan pasīst, īhpascha korrespondēdēdera eetaife tīf zēeti naw nodibinata, kà Meklenburgā, tapehš kà dalībneeki negrib tīf daudš mahkfat korrespondēdēderam; un rehkinumu farakstītajū jaw war dabut īt lehti, kad tīfai ja-ustrakta preekšč drukas tas, kò kuga kapteinis teiz, waj raksta un telegrafe. Bet tee dalībneeki, kas nestahw juhrneezibai tīf tuwu, grib bes kugineeka wehl otru kuga fainneeku uš fāufas semes, mahzitu wīhru, kas tur wīfās juhrneeku awīfes un war faweem kugineekēem ar telegrafu waj ar wehstulehm fīnu dot, kur jabrauz, lai war labaku frakti dabut. Tahds mahzīts tirgotajš īr korrespondēdēdērs Meklenburgā.

Austra un Linda jaw nebūht newar īstīkt bes korrespondēdēdera, jeb latwīskī īhš fahkot, "kugu fainneeka". Warbūht, kà ari dascheem no muhsu juhrmalu kugu īhpaschneekēem deretu fawu kugi nodot tahda "kugufainneeka" ušraudšibā, jo ne wīni pašči, nedš muhsu jaunee kugneeki wehl nepasīst juhrneezibu tīf labi, kà mahzīts tirgotajš (kà par p. Bornholdta kungs Rīgā, Austras kugu fainneeks). Bet sinams, par tahdahm lee-

tahm jaspreesch pašcheem kugu īhpaschneekēem; schis rakstis, kà zeru, derehs pee tahdas apspreeščhanas par materialu jeb zeta rahbitaju. E. Waldemar.

Sihki notikumi īf Rīgas.

Aplaupiščhana. Naktī no 21. uš 22. dezembri, kà "Rīg. Ztgā" fīno, waktmeīstārs E. Dorsdowflis ar patruku Džola alus bodē pee Peterburgas schofejas fatīka 3 tehwīnus dšeram, no kureem dīwī, Siguldā peerakstītais M. B. un Maschu semneeks J. S. polīzijai jaw bij fīnami par schaubīgeem un tadeht tīfā ušraudšīti. Schēe trīhs tehwīni nu dewahš uš Leelā tīlta pušt, pee tam Millera restorāzijas tuwumā aīstīfdami Skultes semneeku Mahrtīnn Glahsneeku, kas gowī weda uš Rīgu. Waktmeīstārs wīneem to nolēdša, wīni gabja tahlak, bet drihš atgreesahs atpafak, Glahsneeku panahza pee Schulza meschlunga muischas un tam atnehma fīrgu, aījuhgu un gowī. Weens no wīneem jaw atfīnees par wainīgu; leetas līhš schīhm wehl naw ušetas.

Deewa-kalposchana Rīgas basnīzās.

Jaunā gadā, 1. janwari.

Sehlabā basnīzā:	Spređikis pulstien	10 g.-f. Gīrgenfohn.
Petera basnīzā:	" "	12 mahz. Bīnd.
Domes basnīzā:	" "	10 Dr. Lītkens.
Zahnu basnīzā:	" "	6 mahz. Boelčan.
Gertrudes basnīzā:	" "	10 sup. Bentšč.
Sejus basnīzā:	" "	2 m. Sellmann.
Mahrtīnu basnīzā:	" "	9 l. m. Weyrīch.
Erihsween. basnīzā:	" "	2 l. m. Walter.
Reformatu basnīzā:	" "	10 w. m. Gīlde.
		2 l. m. Schilling.
		1/2 10 l. m. Rīthel.
		2 w. m. Bergmann.
		10 l. m. Raehbrandt.
		10 w. m. Fromm.
		10 m. Iken.

Naudas-papīhru zēna.

Rīgā, 28. dezembri 1883.

B a p i h r i		mafk. prašija
Bušimperialis		8,43 8,44
5% bankbiletu 1. īslaidums		96 1/2 96
5% " 5.		94 1/2 94 1/2
5% īnstr. 5. aīšnehmums		95 1/2 —
Austruma īsnaehmums no 1877. gada		91 1/2 92
1. 5% Kreewu prehm. aīšnehmums		221 1/2 221 1/2
2.		209 1/2 210 1/2
Rīb. Bolog. dšelszēka obl. 2. aīšnehmums		112 113
5% īnsoļ. 1871. gada aīšnehmums		136 136 1/2
Dšef. pīf. hīpoteku bantas 5 1/2% obligāzijaš		— —
Kreew. sem. kred. 5% hīlu-šīmes		139 1/2 139 1/2
Charlowas semst. 6% hīlu-šīmes		90 1/2 91 1/2
Wīdžemes hīlu-grahmataš		98 1/2 98 1/2
Kuršemes		— —
Rīgas hīpoteku-beedr. hīlu-grahm.		92 1/2 93 1/2
Rīgas lom. bantas aļ.		278 —
Rīgas-Dinaburgas dšelszēka aļzijas		146 1/2 147 1/2
Rīb. Bolog. dšelszēka aļzijas		68 1/2 68 1/2
Raflawas-Brest. dšelszēka aļz.		— —
Baltijas dšelszēka aļzijas		109 1/2 —
Dinaburgas-Witebskas dšelszēka aļzijas		163 1/2 —
Warschawas-Terešp. dšelszēka aļzijas		135 135
Orlas-Witebskas dšelszēka aļzijas		— —
Leel. Kreewijas dšelszēka aļzijas		— —

Tīrgus fīnas.

R a f f ā p a r	puhru		pudu		pedu		mužu	
	rbt.	fab.	rbt.	fab.	rbt.	fab.	rbt.	fab.
Rweeščhu	—	—	1	25	—	—	—	—
Rubšu	—	—	—	98	—	—	—	—
Meelču	—	—	—	93	—	—	—	—
Ausu	—	—	—	75	—	—	—	—
Līnfehklas	—	—	1	48	—	—	—	—
Rartupelu	1	20	—	—	—	—	—	—
Šweelā	—	—	—	—	7	20	—	—
Labu šīku	—	—	—	—	—	—	26	—
Praštū šīku	—	—	—	—	—	—	12	50
Rupjas fahls	—	—	—	70	—	—	—	—
Smalkas fahls	—	—	—	60	—	—	—	—
Stangu dšīfs	—	—	2	20	—	—	—	—
Reipu dšīfs	—	—	2	40	—	—	—	—
Lapu tabaku	—	—	—	—	—	—	—	—

Zehsim un to apgabalam par sīnu,

ka „Māhjas Weesi“ 1884. gadam warchs apstellet Boris Peterson kga „Stuhra bodē“ un to turpat sanemt kà ari pa postī list pēesubtit. Tapat ari tur warchs sludinājums preekšč „Māhjas Weesa“ nodot.

Ar augstzeenibu

Ernst Plates,

„Māhjas Weesa“ ihpāschneekš un atbildošchais redaktors.

Bihrineešcheem

1883. un 4. janwari 1884. gadā Rīgā „Leelā Wanaga“ weesnizā

jaunas pases

pret kronu un pagasta nodoschānu nolihdsina- schānu isdotas.

Bihrinā, 12. dežembri 1883.

Bežalāis: D. Schulz.

Diklu

pagasta-teeša usaižina Māš-Štaupes Kāleja māhja mirušča Zahna Nuhšmana un Diklu Māšena un Muzeneča māhjas mirušča Māhja Zihra un Petera Grūdina parādu dewejus un nehmejus, wehlašais libš 22. martam 1884. šchē peeteittees. Wehlati parādu prasitāji tils atraiditi un parādu šchē peji pež lilumeem šoviti.

Diklu pagasta-teeša, 22. dežembri 1883.

Preekščfehretāis: Z. Brašinsch.

Krimuldas pagasta-wezakais isdōš

pases

Krimuldas wāšis veederigeem, kuri Rīgā us- turahs, tai 15., 16. un 17. janwari 1884. „Leelā Wanaga“ māhimeetā. Wežās pa- ses libš ar wežuma šihmeem usrahdamās.

Krimulda, 24. dežembri 1883.

Pagasta wež.: M. Janšon.

Ažu-ahrišs

Dr. Mandelstamm,

Rīgā Kauf-eelā Nr. 8.

Sehni

atrod laipnu ušnemšchānu Māš. Ažr-Rīgā, Smilšchū-eelā Nr. 39. pēe Krausēs kōšes.

Sinamais fuhmanis,

kura raišs šchē zetortdeenu. 29. dež. kadhā dahma ois leelā pumvoja wežajā Mēšander-eelā pēe Nr. 16. aismirša

melnu muši, top luhgšs, lai to drihš nodotu Šāhru-eelā Nr. 2, pa 2 tr., ja negrib, ka patš našt nepatilšchānās.

Kadhā Katweete, kura ari runā wāhžišti u. kreewiški, melle weetu pēe kadhēem Karweešchū lungeem uš laukēm. Zapepēša Rīgā, Suwo- row- un Kāleju-eelū šuhri pēe bekera Stulma. Julie Jurgan.

Jaunas meitenes,

kuras gribetu šchūšchānu beš peemāšas pa- matigi eemāhžitees, war peeteittees Wehmeru- eelā Nr. 11. pa kreisi, 3 tr. augščā.

Jaunas meitenes,

kuras gribetu drehbju šchūšchānu un šib- me- chānu pež modes-lapas kreetni eemāhžitees, war peeteittees leelajā Benken-falā Bauštas eelā Nr. 53, Freiberga namā, starp 5. un 6. wersti no Rēgas.

19. Ažgelskalnā 19.

leelajā Lehger-eelā

angštaka priwat meitu-skola šaweenota ar pensjonatu.

Māhja šchē 11. janwari 1884; pēe- teittees war iš deenas no pušsten 10 libš 4 deenā. — Tē top ari behrni ušnemti, kureem naw nelahdu preekščstāschānu.

Wihelmine Stakemann.

Woperbekas muišchā (Umurgas draufš) ir no Jurgēem 1884. diwas leelāšs semneeku-māhjas isřentejamas jeb pahrdodamas. Zapepēžāšs turpat pēe muišchā-wāldišchānās.

Rigas hipoteku beedribas fantoris

buhš sesidcen, 31. dežembri šch. g. tikai no pulkst. 10-12 deenā atwehrtš.

Direkzija.

Wehrā leelama sīna.

Kāleju plehščas un zepki, laktas, škrubwšiki, knihpštangas, wihli un raschwihli, širgu-nagu apgreeschamee nāšchi, sudmalu, dehtu, bluku, apatec- un rofās-šabgi, muzeneeku, dreimanu, (galdneeku) un žimermanu-šlibmeschi, ehweles, kalti un swāhri- šii, kausets wahgu- federu, briku un kalamais-tehrauds, gla- seereti un apžinneti ehšwahramee trauki, Anglijas grabpi ar platanu dibenu preekšč zepeschū šchmoreschānās, tā aridšan tee jaunmōdes danša jeb futā ehšwahramee trauki, eelšch kureem bariba ihfālā lailā ar malkas taupišchānu daudš gāhrdati iswahrahš, nēla eelšch wežu- tehwu grabpieem, tehkatli un kafeju wahramas kannaš no mišina un baltā dšelscha bleka, kafejas dširnawas un brenneri, ehdamas un tehškarotes no melchiora un jaunšudraba, galdā- un kēhka-nāšchi, schūšchānās, lahpanas, kāsčoku-, adamas-, feeweeschū-matu- un kucep-adataš, širgu-, lopu- un širengu kēhdes, grabwju-, smil- šchū-, ogļu- un šemes-malkas-šchkipēles no tehrauda un dšelscha, wilnas-kāhrtuwes, wehweru-kemmes no needrehm, tehrauda un mišina wehweru-fusekli, melderu-, putrainu- un labibu-šēeti no dšelscha un mišina un daudš žitas prežes preekšč māhjam un šaimneezibahm, teek pilnā krahjumā turetāš un par mehrenu zenu jeb malsu beš dingeschānās pahrdotas

tai weenteešigā wīšu wezakā un gruntigā

J. Englischu

Nedlich magasiné.

„Māhjas Weesi“ Garkandaugawā.

„Māhjas Weesi“ peenems un išdališs Kiešeritšky kunga apteekā.

Ernst Plates.

Nupat kà nahža pahrdoschānā **G. Sieslak'a** ar bildehm pušchotais

Latweeschu kalendaris

uš 1884. gadu.

Saweem kalendera draugeem par preeklu trihs ihpāšči fagatawotus peelikumūs:

- 1) Keisars Peters Deelais. Bilde.
- 2) Wāhrtinšch Luters. Bilde.
- 3) Pir-zece Bremenēs tirgotāši 12. gadu šimtena widā Dangawas grihwā, kà wini ar Baltijas eemihneekēm mainu-andeli taira. Bilde, pež no Rošes kga krahšota originala.

Wakšā ešēets 30 kap.

Par iřargaschānos.

Tamdeht ka pež papiroseem „Похвальныи № 153“ iř muhšu fabrikas top šipri prasitš, ir daudš fabrikantu pastiguschēes ešēetes pakaltāsit un šchāhā sīnā publiku apmahnit, pahrdodami daudš pra- stakus fabrikatus. Luhsam, lai laipni eewehtrotu, la uš muhšu ešētehm atrodahš muhšu pišniga firma: **Высочайше утвержденное Товарищество „Лаферма“**

Latweeschu Indrika kronika.

No Latīnu wālodas tulkojis **M. Silinsch.** Wakša 1 rbl. 25 kap. Dabujama grabmatu-pahrdotawās, pēe šlo- lotaju lungeem: **M. Kaudšites** Wež-Šeebalgā, **K. Schuberta** Salā muišchā (Kursēmē) un **Wihnschēnšs** pēe pagasta wežala lūnga. No katra pahrdota eksemplara 5% preekšč Latweeschū Aleksandera skolās. Apgāhretāis: **K. Freišmanis.** 1

Skolu māhžibas-grahmatas

peedahwā uš janwari fahdamos školās-laišu — wifadās wālodās — jaunās, kà ari leetotas pa labu daku lehtāti, un apmaina wairs ne- wājadšigās, bet wehl derigas grahmatas — pret tahdāhm, kas wājadšigās

Kapteina grahmatnija, Rīgā, leelajā Šehniņu-eelā Nr. 10.

Manā

šinu, šinšchflu, meeschu, rudšu, kweeschu, aušu un širku

tirgōschānās-weeta atrodahš Rīgā, Suwo- row-eelā Nr. 20.

Turpat manā weesnizā „Hōtel Livland“ atron žekineeki lehtas un glihtas ištabas, kà ari ruhmi preekšč širgeem.

Ar žeenišchānu **J. Janta.** 2

Deela māhja ar 200 pubraw. tihroma, ir iřentejama; tapat ari weens frogs ar puš- grabdu ir nahšchōšs Jurgōšs iřdodams. Škai- drakās šinas par abahm weetāhm iřēos Šiguldā Kalna-Beites gruntneeks un Smiltēnē Zahna-muišchās rentneeks.

Pirkē dabujamas trihs leelas māhjas ar labu šemi un pušlīhdsigohm plawāhm apāšč Bihrin un Šilāšč. Klāhtalās šinas pēe Kri- muldās leelkunga.

Schaujāmus-

rihkus:

Wēen- un dubultstobru šintes, pistoles,

wēenlahrščus un smaltus rewolwernus un turlahht wājadšigōš schaujāmu-rihku peederumus,

galdā-, kabatās- un spalwū-nāščus, wēenlahrščas un smaltās ehdamas- uu tehškarotes,

mišina bešmerus, šwaru-šahlus un šwaru bumbas,

wiřus buhwes-āpšalumūs, harmonikas ar nošču-grahmatahm preekšč eemāhžischānās,

wiřoles un peederumus,

Anglu un Frantschū amatneeku-rihkus preekšč diščlereem, žimermaneem, mu- zeneekēm, šedleneekēm, karpneekēm, štrodereem, atšlehdneekēm, klempne- reem u. t. pr. wiřlabakāhš šortēs ar apgātōschānu peedahwā pa lehtāhm žē- nahm

G. Schönfeldta

tehrauda- un šihku-preekšču pahrdotawā

leelumā,

leelajā Šinder-eelā Nr. 12.

Restorāzija

ar labu no-eešchānu, fastahwošča iř 5 iřta- bahm un kēhka, kura jaw 25 gadus pašahbo, ir no 1. janwara 1884. žēnāwehrtigi iřiře- jama.

Klāhtalās šinas kahrku-eelā Nr. 5, pa 1 tr. 1 pa labi, pretim Lūkumās bahnušcham. 1